

Södertörns överförmyndarnämnd

Årsredovisning 2019

Innehåll

Sammanfattning.....	3
Viktiga händelser.....	3
Ansvarsområde.....	3
Mål och Indikatorer.....	3
Målområde 1- Välmående kommuninvånare.....	4
1. Stöd och omsorg som ger mervärde för individen.....	4
Målområde 4 - Effektivitet, kvalitet och service.....	4
10. Ordning och reda på ekonomin.....	4
11. Hög kvalitet i kommunens tjänster.....	5
12. Attraktiv arbetsgivare.....	6
Ekonomi.....	7
Framtiden.....	8

Sammanfattning

Södertörns överförmyndarnämnd ansvarar, med stöd av föräldrabalkens regler, för tillsyn och handläggning av ärenden avseende förmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap. Överförmyndarnämnden ska genom sin tillsyn säkerställa att de som har förordnad god man/förvaltare eller är underåriga inte lider rättsförlust.

En grundläggande förutsättning för att uppfylla tillsynskravet är att granskningen av ställföreträdarnas årliga redovisningshandlingar sker korrekt och i rätt tid. Granskningen av årsräkningar har genomförts snabbare än något föregående år. Orsaken är en stabil arbetsgrupp, en effektiviserad granskningsrutin och en prioritering av granskning.

Nämndens budgetram var 29,6 mnkr. Utfallet för året blev 29,6 mnkr. Nämndens nettoresultat är noll, då resultatet balanseras över till 2020. Verksamhetens underliggande resultat är +1,76 mnkr. Avvikelsen beror till största del på att antalet ensamkommande barn minskar snabbare än förväntat vilket medför en lägre kostnad jämfört med budget. Minskningen beror på att barnen blivit myndiga eller uppskrivits i ålder samt att färre ensamkommande barn än förväntat kommit till Sverige och därmed till Södertörns överförmyndarnämnd. Även personalkostnader har varit lägre än budget vilket beror på att flera medarbetare har valt att vara delvis föräldralediga vilket minskat lönekostnaderna.

Sjukfrånvaron under 2019 var 3,14 %. Förutom 2 längre sjukskrivningar för 2 medarbetare, vilket driver upp sjukfrånvaron, ligger övriga 18 medarbetare på 1,5 %.

Viktiga händelser

Från den 1 januari 2019 ingår Salems kommun i Södertörns överförmyndarnämnd. Salems ärenden integrerades i Södertörns struktur under januari 2019. Samtliga ställföreträdare som tidigare hade ärenden i Salem har bjudits in till utbildning i redovisning vilket var uppskattat.

Arbetet med att upphandla ett ärendehanteringssystem påbörjades under hösten 2019. Målet är ett införande under hösten 2020 med en skarp driftsättning 2021-01-01.

Ansvarsområde

Södertörns överförmyndarnämnd ansvarar, med stöd av föräldrabalkens regler, för tillsyn och handläggning av ärenden avseende förmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap. Överförmyndarnämnden ska genom sin tillsyn säkerställa att de som har förordnad god man/förvaltare eller är underåriga inte lider rättsförlust.

Överförmyndarnämndens verksamhet styrs av lag. Tillämpliga bestämmelser är bland annat föräldrabalken (1949:381), förmyndarskapsförordningen (1995:379), lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn och förvaltningslagen (1986:223).

Mål och Indikatorer

Måluppfyllelsen har bedömts med utgångspunkt i resultaten av de indikatorer som har följts upp.

Målområde 1- Välmående kommuninvånare

1. Stöd och omsorg som ger mervärde för individen

1.1 Erbjudna snabb och korrekt service till ställföreträdare

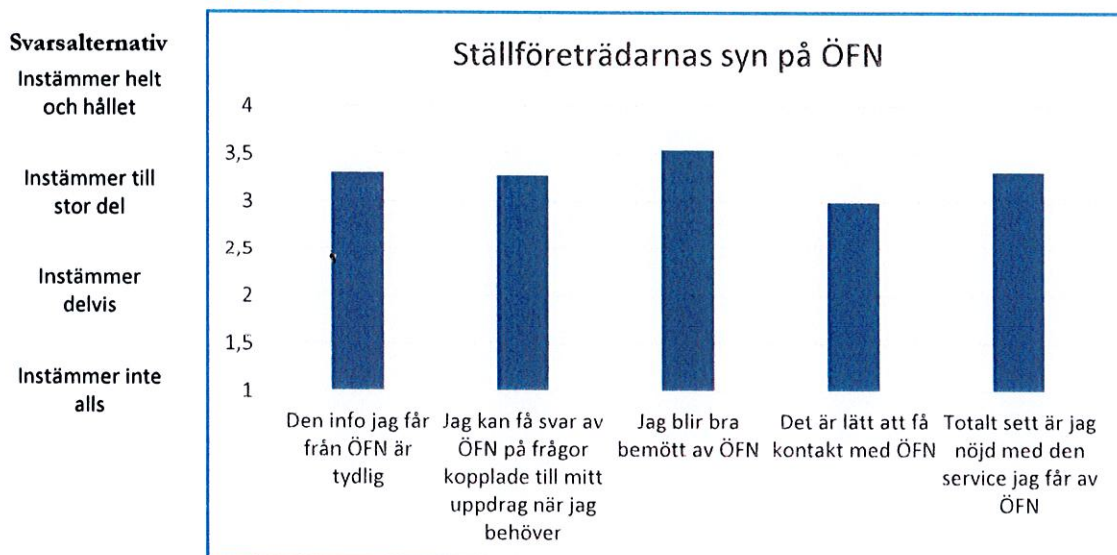
Överförmyndarnämnden eftersträvar att ha en hög tillgänglighet och hög kundnöjdhet.

Status: Uppfyllt

Kommentar

En enkät till ställföreträdare har skickats ut under hösten 2019. Enkäten besvarades av 155 ställföreträdare. 5 frågor kopplar hur nöjda ställföreträdarna är med överförmyndarnämndens tillgänglighet och service. Genomsnittet av svaren visar att ställföreträdarna generellt är nöjda med den service överförmyndarnämnden levererar. Svaren visar att ställföreträdarna är särskilt nöjda med överförmyndarnämndens bemötande och minst nöjda med hur lätt det är att få kontakt med överförmyndarnämnden. Svaren från värde 1 som motsvarar svaret ”Instämmer inte alls” till 4 som motsvarar svaret ”Instämmer helt och hållet” visas i tabell 1.

Tabell 1

Målområde 4 - Effektivitet, kvalitet och service

Kommentar

Målområdet omfattar tre mål; ordning och reda på ekonomi, hög kvalitet i kommunens tjänster och en attraktiv arbetsgivare.

10. Ordning och reda på ekonomin

Nämnden ska bedriva verksamheten så effektivt som möjligt och leverera högsta möjliga kvalitet per skattekrone. Större avvikelser i överförmyndarnämndens utfall är alltid till kopplade variationer i antalet ensamkommande barn och barnens rättsliga status. Orsaken till variationen ligger utanför överförmyndarnämndens kontroll. Nämnden följer månadsvis upp antalet ensamkommande barn och medföljande kostnader för att tidigt kunna se trender och göra trovärdiga prognoser.

10.1 Nämnden ska hålla sin budget

Status: Uppfyllt

Kommentar

Nämndens budgetram var 29,6 mnkr. Utfallet för året blev 29,6 mnkr. Nämndens nettoresultat är noll, då resultatet balanseras över till 2020. Verksamhetens underliggande resultat är +1,76 mnkr. Avvikelsen beror till största del på att antalet ensamkommande barn minskar snabbare än förväntat vilket medför en lägre kostnad jämfört med budget. Minskningen beror på att barnen blivit myndiga eller uppskrivits i ålder samt att färre ensamkommande barn än förväntat kommit till Sverige och därmed till Södertörns överförmyndarnämnd. I prognosen som låg till grund för budget 2019 antogs antalet ensamkommande barn vara 183 i december 2019 men utfallet per december 2019 var 103.

Även verksamhetens personalkostnader har varit lägre än budget vilket beror på att flera medarbetare har valt att vara delvis föräldralediga vilket minskat lönekostnaderna.

11. Hög kvalitet i kommunens tjänster

Kvalitet i en tjänst är ofta något man upplever. Därför betyder bra bemötande och fokus på service mycket för kvaliteten i kommunens tjänster.

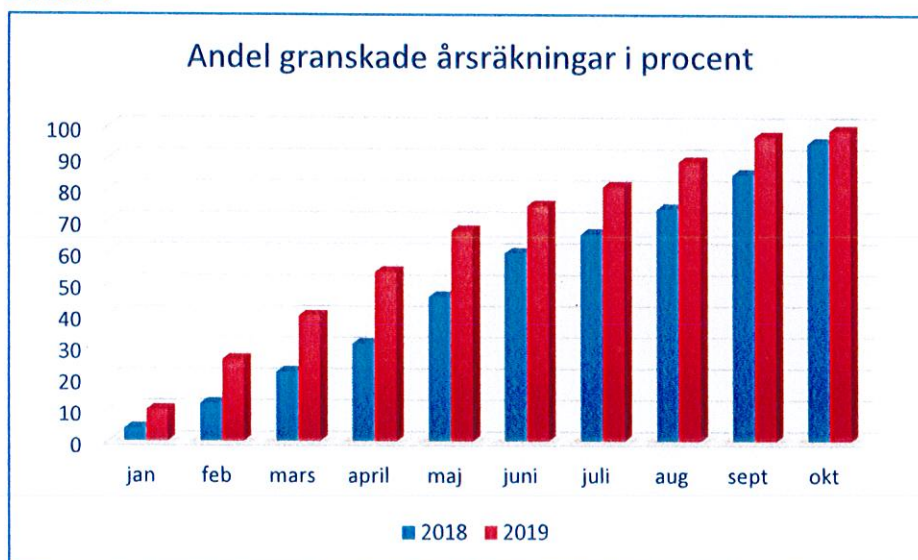
11.1 Rättssäker tillsyn

Status: Uppfylld

Kommentar

Överförmyndarnämnden utövar till stor del sin tillsyn genom granskning av ställföreträdarnas årsräkningar. Under 2019 har årsräkningar granskats snabbare än någonsin. Orsaken är en stabil arbetsgrupp, en effektiviserad granskningsrutin och en prioritering av granskning. Samtliga kompletta årsräkningar vilka lämnats in i rätt tid har granskats innan augustis utgång vilket är en förutsättning för att uppfylla överförmyndarnämndens åtagande mot våra ställföreträdare. Vid 31 mars 2019 hade 40 % av alla årsräkningar granskats vilket kan jämföras med 22 % 31 mars 2018. En annan jämförelse visar att 67 % av alla årsräkningar var granskade den 31 maj 2019 vilket motsvarar utfallet den 31 juli 2018. En jämförelse av granskningstakten mellan 2018 och 2019 finns i tabell 2.

Tabell 2

11.2 Bättre utbildning till ställföreträdare

Status: Uppfylld

Kommentar

Samtliga 253 personer som anmält intresse för att bli ställföreträdare har utbildats och testats under 2019. Av dessa har 47 inte klarat av testet och därmed inte fått uppdrag som ställföreträdare. Samtliga nya ställföreträdare erbjuds även en fortsättningsutbildning i ekonomi och redovisning. Hypotesen är att testförfarandet gallrar bort de personer som har sämre förutsättningar att fullgöra ett uppdrag som ställföreträdare.

Eftersom det generellt är en brist på ställföreträdare, som kan och vill ta uppdrag, är rekryteringen av nya ställföreträdare är en prioriterad arbetsuppgift. Som ett steg i att skapa en bild av en attraktiv överförmyndarnämnd som möter ställföreträdarnas kunskapsbehov har vi under våren 2019 bjudit in ställföreträdare till tre utbildningar där totalt 155 personer deltagit.

- Den första genomfördes i samverkan med socialförvaltningen och äldreförvaltningen och temat var vilket stöd enskilda har rätt till enligt LSS och socialtjänstlagen. Överförmyndarnämnden föreläste om de regler som omgärdar nämndens verksamhet och vad ett uppdrag som ställföreträdare (god man/förvaltare) innebär.
- Vid det andra tillfället förelästes om neuropsykiatriska diagnoser.
- Det tredje fokuserade på ekonomiska frågor. Haninge kommuns budget- och skuldvägledare om vad man ska tänka på när man företräder skuldsatta personer och en jurist Konsumenternas Bank- och finansbyrå informerade om vilket stöd och vägledning byrån erbjuder.

På Internationella frivilligdagen den 5 december arrangerad överförmyndarnämnden en julträff för ställföreträdare där ca: 100 personer deltog. Eftersom verksamhetens huvuduppgift är tillsyn över ställföreträdare är exempelvis julträffar ett tillfälle för överförmyndarnämnden att visa sin uppskattning för det ideella arbete som ställföreträdarna utför.

11.3 Erbjudna ställföreträdare e-tjänster

Status: Delvis uppfyllt

Kommentar

Den enda e-tjänst som överförmyndarnämnden har kunnat erbjuda under 2019 är möjligheten för gode män till ensamkommande barn att redovisa sina redogörelser av utfört uppdrag. En jämförelse av andelen redogörelser som kommit in via e-tjänsten visar att 12,1 % använde e-tjänsten under 2018 och 22,0 % under 2019. Antalet gode män som väljer att använda e-tjänsten har också ökat.

Arbetet med att införa fler e-tjänster kommer att återupptas då ett nytt ärendehanteringssystem är infört vilket planeras till januari 2021.

12. Attraktiv arbetsgivare

Kommunen behöver attrahera och behålla ledare och medarbetare som kan utveckla en serviceinriktad kultur genom ett tydligt ledarskap och interna utvecklingsmöjligheter.

12.1 Utveckla ledning, planering och interna utvecklingsmöjligheter

Status: Uppfyllt

Kommentar

Resultatet på 6 av 8 frågeområden från arbetsplatsundersökningen 2019 visar att överförmyndarnämnden har bättre resultat än kommunstyrelseförvaltningen där personalen i verksamheten ligger organisatoriskt. Samma gäller i jämförelse med kommunen som helhet. Utfallet för överförmyndarnämnden, kommunstyrelseförvaltningen och kommunen som helhet visas i tabell 3 där ett högre värde är bättre.

Tabell 3

	ÖFN	KSF	Haninge kommun
Motivation	4	4,3	4,2
Ledarskap	4,4	4,2	4,1
Styrning	4,3	4	4,1
Systematisk arbetsmiljö	4,3	3,9	3,8
Arbetsbelastning	4,3	4	3,7
Arbetstid	4,6	4,3	3,9
Kommunikation	4,3	4,1	4
Attraktiv arbetsgivare	3,6	4,2	4

12.2 Främja arbetshälsa hos medarbetare

Status: Uppfyllt

Kommentar

Varje vecka håller verksamheten gemensamma uppföljningsmöten där en av punkterna är upplevd arbetsbelastning. Medarbetarna skattar själva sin subjektiva arbetsbelastning och syftet är att senast inom 1 vecka fånga upp risker för överbelastning hos enskilda medarbetare och vidta relevanta åtgärder som kan vara att omfördela arbetsuppgifter, diskutera och optimera arbetsmetoder eller genom samtal med chef sätta rätt nivå på förväntad arbetsprestation. Målet är att förhindra att enskilda medarbetare arbetar med för hög subjektiv arbetsbelastning annat än under enstaka dagar och att fördela lasten på alla medarbetare. Arbets sättet är accepterat och uppskattat. Antal tillfällen då enskilda medarbetare upplevt hög subjektiv arbetsbelastning åren 2017, 2018 och 2019 visas i tabell 4. Lägre värde är bättre.

Tabell 4

År	Antal
2017	167
2018	104
2019	59

Sjukfrånvaron under 2019 var 3,14 %. Förutom 2 längre sjukskrivningar för 2 medarbetare, vilket driver upp sjukfrånvaron, ligger övriga 18 medarbetare på en sjukfrånvaro på 1,5 %.

Ekonomi

Kommentar

Nämndens budgetram var 29,6 mnkr. Utfallet för året blev 29,6 mnkr. Nämndens nettoresultat är noll, då resultatet balanseras över till 2020. Verksamhetens underliggande resultat är +1,76 mnkr. Avvikelsen beror till största del på att antalet ensamkommande barn minskar snabbare än förväntat vilket medför en lägre kostnad jämfört med budget. Minskningen beror på att barnen blivit myndiga eller uppskrivits i ålder samt att färre ensamkommande barn än förväntat kommit till Sverige och därmed till Södertörns överförmyndarnämnd. I prognosen som låg till grund för budget 2019 antogs antalet ensamkommande barn vara 183 i december 2019 men utfallet per december 2019 var 103.

Även verksamhetens personalkostnader har varit lägre än budget vilket beror på att flera medarbetare har valt att vara delvis föräldralediga vilket minskat lönekostnaderna.

Ökningen av budget från 2018 till 2019 är orsakad av att Salem har tillkommit. Trenden sedan flera år tillbaks är att verksamhetens kostnader sjunker. Orsaken är det minskade antalet ensamkommande barn i verksamheten. Budget 2018 och 2019 samt utfall 2019 visas i tabell 5.

Tabell 5

Ekonomi, mnkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 2019
Verksamhetens intäkter	28,5	29,6	29,6
Verksamhetens kostnader	28,5	29,6	29,6
Nettokostnad*		0	0
Resultat	0	0	0

* Budgeterad nettokostnad motsvarar ram enligt fullmäktige

Framtiden

Antalet ensamkommande barn (EKB) inom nämndens ansvarsområde kommer med stor sannolikhet att fortsätta att sjunka under 2020. Under hela 2019 kom 902 EKB till Sverige. Migrationsverket har beslutat att andelen EKB som ska anvisas till samverkanskommunerna inom Södertörns överförmyndarnämnd enligt anvisningsmodellen under 2019 var 33,54 promille (3,354 %) vilket motsvarar 30 nya EKB. Förutsatt att antalet EKB som söker asyl inte ökar, och att anvisningsmodellen för 2020 är densamma som under 2019, kommer antalet EKB inom överförmyndarnämndens geografiska område att fortsätta att minska under 2020. Det bör framhållas att prognosen är osäker och bygger på politiska ställningstaganden och beslut på EU-nivå och i Sverige.

Under första kvartalet 2020 kommer överförmyndarnämnden att införa en ny webbsida med ett modernare och mer lättnavigerat gränssnitt. Den nya tekniska plattformen gör det möjligt att komma åt innehållet mobiltelefon och läsplattor vilket inte varit fullt möjligt på nuvarande plattform. Innehållsmässigt är målet att texterna ska bli språkligt bättre, det vill säga enkla, begripliga och anpassade till läsaren.

Ett nytt ärendehanteringssystem ska upphandlas under 2020. Målet är att höja förmågan att möta medborgarnas förväntan av ökad tillgänglighet genom fler e-tjänster samt effektivisera verksamhetens arbete.

Överförmyndarnämndens Internkontrollplan kommer att följas upp i ett särskilt ärende.